

Voința Poporului

ABONAMENTUL
Pe un an 1800 lei
Pe jumătate an 800 lei
Pe trei luni 400 lei
REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
ARAD

ORGAN AL „LIGEI APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE”

STRADA EMINESCU 17
(Etajul II)

Anul IV. — Nr. 43

APARE SĂPTĂMÂNAL SUB CONDUCEREA UNUI COMITET

Arad, Duminică 28 Nov. 1926

Cine seamănă vânt, secără furtună.

Atentatul evreilor dela Cernăuți în desbaterile tribunalului

Contraatentatul: elevul N. Totu împușcă pe autorul principal David Falik — Asociațiile studentești și întreg românismul cere eliberarea provizorie a lui N. Totu

I.

Miercuri, în 10 Noemvrie, s'au re-luat tot în Cernăuți desbaterile în procesul agresiunii jidanilor asupra profesorilor români.

Tribunalul, care avea să decidă într'un mare proces național românesc, era alcătuit ca și la întâia desbatere, din 13 Oct., din aceleași nume streine, majoritate evrei, sub prezidenția drului Scyzystie, care nici nu știe bine românește, Allerhand, Segall, Mandelbaum, Kinsbrunner, Wagner, — alături de Rădulescu, Tr. Popovici apără pe elevii evrei.

Între avocații părții civile, apare și dl Paul Iliescu, ales deputat al L. A. N. C. în Bucovina, cunoscut din marile procese studentești.

Pe banca acuzaților, se însirue principalii autori ai atentatului: David Falik, Beno Schächter, Marcel Ausländer, elevi de cl. VIII.; Peter Lignornic, Fritz Gelles, bacalaurateți ș. a.

Atât acuzații, cât și părinții și rudeniile lor, cari umpluseră sala, erau veseli. Pe lângă judecătorii, — oameni de-ai lor — și mulțimea apărătorilor între cari și români cumpărați, mai avuseseră timpul și posibilitatea să-și instruiască și martorii, ca să fasoneze fals, pe placul lor.

S'a observat imediat, că totul e bine pregătit ca justiția să nu se poată exprima obiectiv.

Sedința de dinainte de amiază.

Allerhand provoacă

La fixarea zilei se iscă un incident violent între dnii Morărescu și Allerhand.

Se naște tumult, din care se aude numai glasul dlui Allerhand: „Ce crezi unde ne găsim? Mergi la Nistru, acolo e mai mult lucru pentru dta. Păzește-te să nu ți-se întâmple ceva”.

Dl Morărescu: Și dta la Palestina! Scandalul ia proporții mari. Președintele se străduiește zadarnic să restabilească liniștea.

Ce spune dl prof. Huțan

Dl prof. Huțan spune că a sosit în momentul când dl Diaconescu era înconjurat de un grup mare de elevi în fața palatului național. N'a putut auzi ce a vorbit Diaconescu cu elevii, atâta a auzit numai că, după Diaconescu a intrat în restaurant, elevul Falik David a spus: „Eu nu mă las, ți-oi arăta eu”. După ce profesorii au ieșit din Palatul național, mulțimea a strigat: jos Diaconescu, jos regătenii!

Birjarul Fuhrmann vrea să mințescă. Avocații evreilor vreau să încurce.

Birjarul Fuhrman spune, că a venit la dânsul un domn singur, s'a suit în birjă și i-a spus să plece la școala normală. În acel moment în piața Unirii era completă liniște. În str. Poștei domnul din birjă i-a spus să mână repede. Atunci abia a observat că era urmărit de mulțime. Domnul a vrut să ridice coșul, dar n'a putut. Atunci un băiat a sărit în birjă. În strada Sbiera mulțimea a înconjurat trăsura. Un sol-

dat a scos felinarul și-a dat cu el în profesor. Profesorul s'a apărut cu geanta de acte. A strigat după gardist și când a venit acesta, s'a dus cu birja mai departe.

Avocat Kremintzer: Acel care a sărit în birjă, a vorbit ucrainicește? După impresia d-tale, așa că era ucrainean?

Birjarul: da.

Procurorul: În jurul trăsorii n'ați văzut elevi cu șepci?

Av. Ursachi: N'a mai venit la dta un domn care ți-a spus s'o iai în galop pe strada Templului?

Birjarul: Nu.

Av. Ursachi roagă să precizeze încă odată dacă Diaconescu era singur în momentul suirii în birjă.

După aceasta se ridică avocatul părții civile Vântu, care declară că l-a însoțit pe Diaconescu la birjă și a spus birjarului să plece prin strada Templului.

Dl Iliescu. Martorul a spus că în trăsura s'a urcat un băiat. În momentul când a lovit soldatul cu felinarul mai era băiatul în trăsura?

Birjarul. Mai era.

Iliescu: Să spună martorul dacă soldatul care a lovit, avea sau nu o bandă galbenă la chipiu?

Birjarul: Nu.

Procurorul: Deoarece constat că depozițiile martorului sunt pline de contradicții, rog Onoratul tribunal să dispună telegrafic citarea dlui Diaconescu pentru Vineri pentru confruntare.

Depoziția altui birjar.

Gustav Grutvil (de profesiune birjar și de religie rom. cat.) spune că în ziua manifestăției era fără trăsura lângă poștă. Deodată a văzut venind în goană o trăsura din piața Unirii spre piața Daciei, iar după dânsa o mulțime de oameni strigau: „opriți pe bandiți”. Înaintea poștei au sărit oamenii și au oprit trăsura. Unii din urmăritori au început a bate cu bastoane pe clientul din birjă.

Președintele: A bătut un soldat pe profesorul Diaconescu?

Martorul: Nu, era un civil.

Sedința de după amiază.

Cererea de strămutare a procesului, din pricina că martorii sunt influențați.

D. P. Iliescu, în numele părții civile, cere cuvântul înainte de a se continua cu ascultarea martorilor. D-sa constată că în urma modului cum au decurs astăzi dimineața ascultările are impresia că martorii fiind influențați din afară nu spun adevărul și justiția nu poate să fie în măsură de a se pronunța în mod exact. Aducând elogiile sale justiției, cere strămutarea acestui proces pentru legitimă suspiciune și chiar a înaintat această cerere telegrafic Curții de casație. De aceea roagă ca până la deciziunea Curții de casație, onoratul tribunal să-și suspende ședința.

Procurorul spune că și d-sa are impresia că s'au făcut depoziții false.

Agentul de poliție, Rottenberg, care n'a voit să aresteze pe agresori, afirmă că muncitorii au atacat pe profesori și numai strâns cu ușa, recunoaște adevărul.

Rottenberg (agent de poliție) spune, că atras de scandalul din strada Sf. Treimi a sosit imediat la fața locului și a luat măsuri de ordine pentru apărarea dlui Diaconescu.

Preș.: Ați recunoscut pe cineva în mulțime?

Rottenberg: Au fost mai mulți lucrători.

Proc.: Elevi de liceu n'au fost.

Rottenberg: Nu, n'am văzut pe nici unul.

Strâns însă cu ușa de procuror mărturisește că au fost și tineri și chiar copii.

Proc.: D. Diaconescu nu ți-a spus să arestezi pe cineva?

Rottenberg: Nu.

Proc.: Ai văzut un soldat în mulțime?

Rottenberg (după multă gândire): Nu, n'am văzut.

Av. Vântu: Martorul spune că a văzut lucrători. De unde știe că erau lucrători?

Rottenberg: După îmbrăcăminte.

Preș.: Știi de bună samă că au fost lucrători?

Rottenberg: Presupun numai că au fost lucrători.

(Se naște o discuție între av. Vântu și apărăre pe chestia dacă erau lucrători la mijloc).

Av. Vântu, am impresia că totul era aranjat și lucrătorii au fost trimiși încolo. (Către martor): De ce n'ai arestat pe cineva?

Rottenberg: N'am putut să las singur pe profesor și apoi n'am știut pe cine să arestez.

Av. Vântu: Rog să se consemne că martorul în loc să aresteze pe agresori, s'a mulțumit să păzească victima.

Depoziția sergentului de stradă Massianu.

Massianu spune, că a ajuns la trăsura și a văzut că Diaconescu se ținea de cai strigând: Apărați-mă că mă omoară studenții. Lumea striga, huiduia și arunca cu pietre. Pe drum spre poliție d. Diaconescu i-a spus că cunoaște pe studenții agresori.

Proc.: Ați văzut în mulțime băieți cu șepci?

Massianu: Erau mulți cu șepci și mulți fără.

Interogatorul comisarului Ganea.

Comisarul de poliție Andrei Ganea a fost însărcinat, a doua zi după scandal, să facă cercetările. D-sa se referă la cele scrise în procesele verbale. Știe numai atât că întrebând pe d. Diaconescu cine l-a lovit în față i-a spus că Falik.

Av. Allerhand: Nu vi s'a făcut la poliție reproșul de ce n'ați bătut pe inculpați?

D. Ganea: Mi-a spus cine cineva că am fost prea biând, dar cine mi-a spus nu știu.

Întrebat de procuror asupra impresiilor ce le-a căpătat în timpul anchetei, d. Ganea spune că are impresia că scandalul a pornit din momentul ce Falik a spus în fața palatului național că 100% din candidați au căzut.

Av. Ursachi: Cine a intervenit în timpul anchetei la d-ta, ca să fii mai moale?

D. Ganea: Nu-mi mai aduc aminte precis, dar știu că de două ori a intervenit deputatul Maier Ebner.

Apropiindu-se ora 7, președintele suspendă ședința, amânând-o pe Luni ora 9 dimineața.

II.

Sistemul terorist al jidanilor își arată foarte curând roadele.

Fiecare băț două capete având, și atentatul contra profesorilor români, pus la cale cu atâta diavolească rafinerie de către deputat evreu Meyer Ebner, — aduce roade neașteptate de dânsul.

Cum a fost împușcat D. Falik.

Înainte de ora 7, terminându-se ședința, publicul a început să părăsească sala de ședințe. Am mai rămas martorii neascultați, cari trebuiau să semneze că vor veni Luni la ședință. După câteva minute s'a terminat și această operație. Între cei din urmă cobora treptele dela etajul II al palatului inculpatul D. Falik, împreună cu fratele său, și acesta inculpat în proces cu mama și surorile sale. Pe platforma dintre scări, un tânăr înalt aștepta coborârea martorilor. Când a văzut grupul cu Falik, s'a urcat câteva trepte, a pus mâna pe balustradă, cu dreapta a scos din buzunarul paltonului un revolver, l-a îndreptat asupra lui Falik și a tras. Glonțele a intrat pe sub coasta dreaptă în abdomen, i-a perforat stomacul, oprindu-se în șira spinării. Victima s'a prăbușit la pământ, putând numai să spună: „Sunt împușcat, aduceți un medic”.

„Eu l-am împușcat”!

Ofițerul de poliție Ungureanu care era în apropiere a strigat: „Cine l-a împușcat?”

Atunci atentatorul a răspuns: „Eu l-am împușcat, eu sunt vinovatul. Aici e revolverul meu: arestați-mă”.

Îndată doi sergenți s'au repezit, i-au luat revolverul și l-au condus în sala de ședințe a tribunalului unde l-au pus în fiare.

Judecătorul de instrucție Wachtel l'a supus primului interogatoriu. El a spus că se cheamă Nicolae Totu și este înscris ca elev particular la liceul Internat din Iași. Spune că a venit la Cernăuți ca să omoare pe unul din acuzați.

Întrebat din al cui indemn a făcut fapta, a spus că a făcut-o din inițiativă proprie.

Elevul Totu a mai declarat la instrucție, că întâi renunțase la răzbunare, dar a citit pe un zid inscripții ofensatoare la adresa Familiei Regale și a țării și atunci s'a decis din nou să tragă cu arma.

Victima a fost transportată imediat la spitalul izraelit, unde a doua zi după masă a încetat din viață.

Cum a ajuns N. Totu la Iași.

Instrucția a precizat că, plecând din Iași, atentatorul și-a vândut niște haine și o parte din cărți, ca să aibă bani de drum.

Niște cunoscuți ai săi din Cernăuți, între care studentul Cosmiuc, deși au fost rugați de Totu să-i dea voie să doarmă noaptea de Luni la ei, în cameră, la Căminul studentesc, nu l-au primit, deoarece regulamentul căminului interzice strict găzduirea persoanelor din afară.

Asfel, Totu, care n'avea cu ce să-și plătească o cameră la hotel, a rămas pe săli și a petrecut noaptea de Luni spre Marți afară, pe o masă. A doua zi, spre a intra în sala unde se judeca procesul, el a recurs la un truc: De oarece poliția făcea controlul celor ce intrau în sala de ședințe, anume ca să prevină eventuale manifestări și desordini; Totu și-a lăsat pălăria și paltonul într-o cameră vecină și, în capul goi și cu o hârtie în mână, — dându-se

drept funcționar la grefa tribunalului, a intrat în sală, odată cu un grup de trei avocați.

Totu a renunțat înfătuș la răzbunare și numai provocările dela desbaterea procesului și ofențele aduse românismului l-au îndemnat din nou.

Din depoziția făcută la instrucție chiar din primul moment, rezultă că Totu renunțase la ideea atentatului.

Înfățișarea avocaților minoritari însă, în ședința de după amiază și înfățișarea profund irespectuoasă față de justiție și caracterizată de vădită dorință de a pune în atmosferă ridiculă chiar pe profesorii români bătuți, l-a determinat să revină la prima sa decizie. La aceasta, spune Totu, a contribuit și faptul că pe zidul unui local public din piața Centrală erau scrise, mare, cu cărbunele, cuvinte ofensatoare la adresa elementului românesc și a Regelui României.

Relul lui Meyer Ebner ca pregătitor al atentatului.

Chiar unii dintre minoritarii din Cernăuți, nu-și pot ascunde sentimentul de vie nemulțumire împotriva d-lui Meyer Ebner, pe care îl socotesc ca pe adevăratul autor al nenorocitei situații create la Cernăuți.

În adevăr, se face dovada că, încă înainte de examenul cu prilejul căruia s'au petrecut cunoscutele grave turburări, d. Meyer Ebner a publicat, — în „Ostjüdische Zeitung“ în „Morgenblatt“ și în alte ziare evreiești locale, cari au fost trimise ministerului de interne, — o serie de articole foarte caracteristice, în cari ridiculizând examenul anunțat îl prezintă, anticipat, ca pe o simplă maimuțareală suspectă, care nu merită să fie luată în serios.

Sunt în momentul de față, în Cernăuți, minoritari evrei cari, — de acord, de altfel cu d. Straucher minoritar evreu și d-sa, — nu se sfiesc să arate că d. Meyer Ebner a voit și a pregătit vinovate manifestări de mai târziu, cari au culminat cu, baterea, scuiparea și huiduirea profesorilor Diaconescu și Toppa.

III.

Nu este cazul unei crime ordinare. — Studenții români și țara întreagă cere eliberarea provizorie a lui N. Totu.

Cele cinci asociații studențești din Cernăuți, o mare adunare, discutând atitudinea pe care studențimea română trebuie s'o ia, față de ultimele fapte produse în Cernăuți.

Adunarea s'a ținut chiar în sala de mâncare a Căminului universitar, spunându-și cuvântul numai românii, adică necerându-se nici un vot studenților aparținând celorlalte naționalități.

Principala chestiune în desbatere a fost aceea a naturii atentatului săvârșit împotriva acuzatului de căpetenie în procesul cunoscut.

Studenții români s'au pronunțat cu o impresionantă unanimitate, stabilind ca mobil al zisului atentat alie elemente decât cele cari constituiesc crima ordinară.

Precizând că atentatorul reprezintă sentimentul național ofensat și demnitatea jignită a elementului românesc, membrii celor cinci societăți studențești au decis să pornească o mișcare menită să determine curentul pentru punerea în libertate provizorie a atentatorului.

Pe de altă parte, prin moțiunea pe care au votat-o și au semnat-o cu acest prilej, un număr de o sută douăzeci de studenți români, adunarea protestează cu energie împotriva atitudinii sfidătoare pe care o păstrează încă elementul minoritar evreesc din Cernăuți împotriva articolelor ofensatoare, publicate de ziarele evreiești și împotriva poziției de boicot, adoptate cu ocazia vizitei oaspeților italieni la Cernăuți.

Un apel către autorități și către opinia publică

Moțiunea, redactată de studentul T. Cristureanu, președintele soc. academice „Junimea“, se încheie cu un apel adresat oficialității și opiniei publice române, cerând „să se pună capăt cel puțin aci, în acest înstreinat colț de țară dezordinei și anarhiei minoritare“.

In Maramureș și Satu-Mare s'au descoperit până acum peste 70 mii streini cu acte false.

A mărturisit în Parlament dl ministru O. Goga și a promis expulsarea lor cu ajutorul L. A. N. C.

Decând Liga își are trimișii ei, în Parlament chestiunea jidovească a ajuns să fie un permanent obiect pe discuție. Vrednicii deputați ai L. A. N. C. zi de zi descopăr în fața țării primejdia, care amenință statul nostru național, aleșii națiunii sunt aduși în fața conștiinței lor naționale și nu odată s'a văzut că întreg Parlamentul aplaudă pe oratorii noștri.

Din ședința dela 17 Nov, a Parlamentului:

D. A. Gavanescul, profesor universitar, deputat L. A. N. C., a cerut cuvântul în chestiunea străinilor, Dsa spune, că sute de mii de străini au trecut granița pe ascuns, apoi și-au procurat acte false, în baza cărora s'au așezat la noi și speculează, îndeosebi țărâniea, care a ajuns cu totul pradă pe mâinile acestor venetici violenți.

Vinovați de această stare sunt evreii de aici, cari prin asociația lor „Uniunea Evreilor Pământeni“, îi îndeamnă să se așeze în țara noastră. U. E. R. le procură acte false și le face toate înlesnirile așezării aici, așa că avem azi ținuturi în care evreii sunt în număr atât de mare, încât bieții țărani români au fost scoși afară din sate și din moșii.

Remarcă prezența evreilor din Austro-Ungaria, a căror așezare

în țară încă nu îndeplinește condițiile legii.

D. ministru O. Goga, răspunzând la interpelația dlui deputat A. Gavanescul face distincție între evreii care intră în cadrul prevederilor tratatelor de pacc și cei ce nu se pot bucura de drepturile prevăzute în aceste tratate. Aceștia au venit și s'au stabilit prin acte false și prin fraudă în țară. Numai în jud. Maramureș și în Satu-Mare am constatat prezența unui număr de 70.000 de evrei stabiliți în asemenea condiții nelegale. Ei sunt o stavilă în dezvoltarea noastră economică și constituie și o primejdie pentru ordinea și siguranța statului. Am dat ordine să fie înregistrate toate așezările neregulate ale străinilor, și când voi avea situația exactă a tuturor, nu voi ezita, nici un moment, ca să-i expulzăm de pe teritoriile noastre. Și în această privință sper că voi avea tot sprijinul d-voastră.

Parlamentul a aplaudat îndelung declarația dlui ministru de interne.

După aceasta în replică dl Gavanescul a insistat să i-se pună la dispoziție actele necesare pentru desvoltarea unei noi interpe-lări.

Din tainele presei minoritare din Arad

Inercarea de șantaj a gazetei „Aradi Hirlap“, — 648.000 Lei consumație de gaz neplatită.

În orașul Arad și județ, cu 70% populație românească nu există un singur cotidian românesc.

„Vointa Poporului“, organ al LANC, — când singur, când secondat de un confrate oficios, care apare și dispare periodic odată cu venirea și căderea guvernelor, — este singura publicație românească statornică aici, împlinind patru ani de existență.

În schimb aceasta regiune suportă cheltuiala alor patru cotidiane evreiești-maghiare (Aradi Hirlap, Aradi Közlöny, Aradi Ujság, Aradi Friss Ujság), unul tot unguresc al partidului maghiar (Magyar Ujság), unul bisăptămânal german (Arader Zeitung), precum și ale altor vre-o douăzeci publicații săptămânale, ori bilunare.

De unde și cum se adună cele vre-o douăzeci până la douăzecișicinci milioane de lei anual pentru susținerea atâtor gazete, bănuim din faptul pe care îl relatăm mai jos.

Consumația de gaz la Uzinele Comuiale. 1.60 lei metru cubic în loc de 8 lei.

În Septembrie 1926, când actualul director al Uzinelor Comuiale, D. Camil Kaufmann (german după tată și român după mamă) și-a preluat oficiul, a observat că gazetele Aradi Hirlap și Aradi Közlöny, cea din urmă proprietatea lui Stauber, cunoscutul insultător al Dinastiei române, — plăteau metru cub de gaz aerian cu lei 1.60. Preful normai fiind lei 8, atunci când marea industrie cu o consumație lunară de cel puțin trei mii metri cubici, se bucura de o reducere de 25%. Numitele gazete nu intruneau nici măcar această calitate.

Negăsindu-se nici o urmă de vre-o decizie, în baza căreia să se fi putut acorda această reducere, noul director și-a ținut de a sa datorință să denunțe cazul primarului de pe atunci, d-lui Dr. Ioan Robu, care a ordonat să se calculeze prețurile normale retrograd până la 1922.

La târguială: dâșii cer să achite diferența prin inserarea de anunțuri inutile.

Fiind somați să-și achite datoria, aceștia înaintează o petiție Primăriei, în care cer să li-se compute gazul cu lei 4, metru cubic, iar diferența să o achite prin inserate. Unica fabrică de gaz fiind U. C., ce rost comercial ar fi avut cheltuiala cu reclame, astfel consiliul comunal pe baza deciziei comisiei tehnice a respins categoric oferta.

Din acel moment, în butul tuturor recercărilor, ziarele Aradi Közlöny și Aradi Hirlap, n'au mai plătit nimic, contul lor atigând azi suma de lei 648 856.

„Te joci cu cariera!“! Apa și gazul sunt bune sau rele, după cum vrea această presă.

Din acel moment cele două gazete au declarat război directorului U. C., ba că apa este tulbure, ba că gazul nu are caloria și presiunea necesară, — vina e totdeauna directorul, care nu se pricepe.

Bineînțeles, până când puteau consuma gazul cu prețurile ridicole, sub directorii anteriori, — toate fuseseră în perfectă bunăstare și ordine.

Dintr'odată campania încetează Kovács, administratorul dela Hirlap, chia-

mă la telefon pe dl Kaufmann, că în numele dlui Zima Tibor (proprietarul) este rugat la împăcare și să aranjeze aferul, amenințându-l că numai strica își poate prin atitudinea sa intrasigentă.

Pentru tranșarea acestei chestiuni este poftit în biroul administrației gazetei, acesta răspunzând că nu per-tractează chestii oficiale decât în biroul său, Kovács promite că va trece el pe la biroul Uzinelor.

Observând, că e vorba de un șantaj, dl Kaufmann cere voie dlui Primar să-i permită a chema doi detectivi, la ce dl Primar nu se învoiește pentru evitarea scandalului.

Din întâmplare, aflându-se în birou și o altă persoană care ascultase convorbirea telefonică, acesta se învoiește ca împreună cu funcționarul, dl E. Jac să rămână ascunzându-se în cabina de toaletă.

Vine Kovács, care a fost așezat dinadins lângă ușa în dosul căreia se ascundeau martorii. Kovács amenință, că dacă nu aranjează chestiunea gazului în mod favorabil pentru gazetă, va scrie că gazul uzinelor este de calitate proastă, și că știe el o persoană în posesia unei patente, care realizează gaz superior din petrol și-l va introduce pe acela în oraș. Îl face încă odată atent, că nu e consult să se pună rău cu presa, aducându-i exemplu pe cafegiul Leipniker, căruia i-au jucat o festă, fiindcă nu le dăduse anunțuri pentru inserat cu ocazia târgului de mostre. De încheiere îi spune: „Te joci cu cariera!“

D. Kaufmann i-a răspuns, că persoana lui poate fi atacată, dar nu tot așa o instituție publică.

Inserază anunțuri necomandate și cer achitarea lor în suma de lei 140.000

Incepând din luna Februarie, Aradi Hirlap începe să publice anunțuri de ale U. C., fără să li-se fi fost comandat. Prezintă factura de Lei 140.000. Erau taxate fel de fel de informațiuni, articole și articolașe, unele chiar atacuri contra Uzinelor comunale. Știri că cutare consilier a călătorit la Budapesta, încă erau taxate, că apa trebuie trecută prin sită ș. a.

Dl director le-a spus că acceptă facturile, numai după ce Comisia de recepție dela Primărie le va fi aprobat. În 12 August, dl Kovács, administratorul, însoțit de redactorul Mayer, se prezintă la locuința dlui director Kaufmann, fiind acesta bolnav și îi predau procesul verbal de recepție, datat la 12 Iulie 1926 și iscălit de dnii Reinhardt Iuliu și Paul Rozvan, prin care se recunoaște pretenziunea de 140.000 Lei a gazetei „Erdélyi Hirlap“ față de Primăria municipiului Arad.

Între timp, disolvându-se Consiliul orașenesc și dl director plecând în concediu, această pretenziune n'a fost de-comptată.

O nouă încercare de șantaj, deferită parchetului.

Reintors din concediu dl director Kaufmann a fost chemat într-o seară de către redactorul Mayer „într-o chestie foarte urgentă“ și care îl privește foarte deaproape. Sosit în redacție dl Mayer, i-a arătat un lung articol în manuscris, spunându-i că trebuia să apară, însă din considerație față de persoana dsale, a fost suprimat.

Imediat a trecut apoi la obiectul cu decompatarea facturilor, atrăgându-i atențiunea asupra faptului, cătă bunăvoință au dâșii pentru dsa.

Bietul director, văzându-se din nou în fața unui asalt, a plecat la dl președinte al Comisiei interimare, dr. St. Angel, căruia enarându-i totul, i-a cerut sfatul.

Pus în curent cu cele întâmplare, Consiliul orașenesc a deferit cazul parchetului. A doua zi dl procuror a descins în redacția numitei gazetă, seche-strând dosare și cărți.

— Rugăm din inimă pe toți On. abonați să binevoiască a-și achita abonamentele, neuitându-și nici de fondul de rezistență și nici de auto mobilul „Ligei“

SE ZICE:

Că în apropiere de stația Chișinău, Basarabia, niște călători jidani din cl. II, neavând bilete în regulă, și fiind trași la răspundere de dnul conductor de tren, l'au aruncat pe acesta jos din tren, a fost rănit mortal și dus în nesimțire la spital. Iată cum înțeleg „jupunii” să asculte și respecte ordinele și legile țării noastre!

Că în București un jidan cu numele Ofenberg Samuel a trecut la legea gr. or., fiind botezat de dnii preoți G. Crețu și Popescu, primind numele de Alexandru—Constantin. Frumos și rău fiindcă în legătură cu aceasta ne aducem aminte de alți jidani, cari încă s'au botezat și apoi au speculat legea și credința noastră și au demoralizat simțul adevărat creștinesc, iar la moarte au cerut să fie îngropați după ritul iudeoesc, spunând în testament scopul ticălos, pentru care a trecut — de formă — la creștinism.

Protestăm deci din nou și în contra botezului și în contra schimbării numelor jidovești!

Că actualul primpretor al plasei Hălmașu n'a luat parte la serata aranjată de intelectualii creștini din Hălmașu, din motivul că favoriții dsale cu „favoriți—perciuni”, n'ar fi fost invitați, ba că în ajunul seratei s'ar fi dat unei propagande ostile, neputând înțelege că pentru ca să fii intelectual nu-i îndestulător să ai perciuni. Un așa gest nu l'am face nici să fi primit chiar 4 vagoane de lemne.

Că Bidó József preot rom. cath. din Peregul mare, a fost destituit din comitetul școlar, din cauza purtării sale necuviincioase față de învățător ca și funcționar de stat și școală de stat românească.

Mai este și un preot gr. or. în altă comună, care a pățit la fel. Credem că nu le face cinste aceste destituiri, ori da?

Că locuitorii din frunțașă comună Socodor, una dintre cele mai mari comune a țării noastre, caută cu orice preț un medic român—creștin în locul celui jidan Fonyó.

Aviz dlor medici!

Că în Găju la antistia comunală II este o „confipistă” care nu vorbește românește și care după ce cineva i-se adresează spunându-i ceva chestie în românește, rânjind ironic spune: „na most mondja még egyszer de magyarul, mert én nem beszélek románul”. Pretindem ca aceasta domnișoară Müller, fiindcă n'a aflat de bine să învețe nici până azi limba oficială a statului a cărei funcționară este, să fie fără amănare și înlocuită cu un biet funcționar român, de cari avem fără posturi așa de mulți, fiind toate pline cu străini dușmănoși.

Intrebăm Compania de jandarmi din Timișoara

ce însemnează faptul că conducătorii Comunității Evreiești din Lipova și-au exprimat personal mulțumirile față de șeful de secție de acolo, plutonierul Mișca Augustin, pentru munca încununată cu succes în urmărirea acelor, cari — zice-se — au spart câteva geamuri la sinagogă.

În ce constă acea mulțumită și ce rost are? Jandarmul și-a făcut numai datoria și dacă a comis un exces de zel, mulțumita i-se cuvine din partea superiorității lui. Jandarmul nu poate fi pus direct în slujba Comunității Evreiești. Ori, jandarmul dela Lipova este pus direct în slujba evreilor?

— Rugăm ca fiecare abonată să câștige cel puțin încă un nou abonată la ziarul nostru, intransigent național-creștin, care luptă deopotrivă contra străinului parazitărilor și contra Românilor înstreinați — necinstiți!

Activitatea Ligii în Parlament

În ziua de 16 dl profesor A. C. Cuza a oprit pe jidanul Ebner să vorbească în contra profesorilor din Cernăuți, bătuți de jidani. Ajutat de dl Iunio Lecca, a alungat pe Ebner dela tribună.

Dl ing. Florescu a cerut anularea mai multor contracte jidovești de păduri.

Dl ing. Florescu, cere să se dea lemnele necesare sătenilor din Silagiu, din pădurea Dumbrava. Aduce la cunoștință Parlamentului, câteva cazuri abuzive săvârșite de jidani în pădurile statului.

Dl Zelea-Codreanu, cere dlui Goga să pedepsească pe jidani din Telinești pentru tipărirea unui manifest anti-românesc.

Dl prof. univ. Găvănescu cere expulsiunea imediată a tuturor jidanilor, cari nu au acte în regulă.

În ședința Camerii Deputaților din 17 Noemvrie a. c. a făcut dl deputat Gh. Cărlan o interpelare dlui ministru de interne asupra clădirii unei mori de către un consorțiu jidovesc din orașul Suceava lângă mănăstirea care adăpostește moaștele sf. Ioan.

Contra clădirii acesteia s'a opus consiliul sanitar, fiind contra legilor sanitare, a protestat egumenul mănăstirii, a protestat Comisiunea Monumentelor istorice, au protestat locnitorii vecini precum și parohia, mai cu seamă deoarece jidani din acest con-

sorțiu au dat foc înainte de patru luni altor mori.

Personal dl deputat Cărlan a intervenit la ministerul de interne de două ori, și ministerul, văzând că are dreptate, a ordonat cu Nr. 28.774 să se oprească clădirea morii și cu toate acestea moara se clădește înainte. Dl deputat Cărlan a adus la cunoștința dlui ministru de interne în Parlament acest fapt și a rugat să ia măsurile necesare contra subalternilor cari nu respectă ordinele ministeriale, de altfel dl deputat Cărlan va desvolta o interpelare mai largă în această chestiune.

La 18 l. c. ședința se suspendă în semn de doliu pentru reposatul Alexandru Constantinescu. Toate partidele recunosc meritele lui Constantinescu, toți îl plâng, numai Liga tace, neavând ce plânge în fostul ministru de domeni.

La 19 l. c. dl ing. Florescu comunică încă o serie de ilegalități săvârșite de jidani.

Dl deputat Cărlan, cere să se facă o statistică asupra animalelor de casă, pierdute prin diferite epidemii, cari în anul curent ating suma de un miliard de lei. Întreabă, că ce măsuri se vor lua pentru a feri pe țărani de aceste enorme pierderi (cererea sătenilor din Sălăgiu).

Cere desființarea pompierilor voluntari din Timișoara.

ȘTIRI DE TOTFELUL

M. S. Regina se întoarce în țară. Chemată grabnic în țară de către dl General Averescu, M. S. Regina se află în drum spre casă.

Cum în programul M. Sale intra și o oprire de o zi la Paris, dl General Angelescu, mareșalul Palatului a plecat la Cherbourg, unde se va cobori de pe vapor regina pentru a o întâmpina.

Se pare că situația internă comportă o mare grabă, căci mislunea sa este de a ruga pe M. S. Regina, să renunțe la oprirea în Paris.

— Comisarul guvernial al Munților apusenii — țara Moților — neprimind nici un sprijin, nici un ajutor pentru alinarea durerilor acelor bravi, dar nenorociți eroi, a demisionat din postul ce-l ocupa. Nu ne vine să credem această știre! Nu ne vine să credem că nu se mai găsească miniștri în Țara Românească, cari să mai aibă dragoste adevărată și milă față de cei oropșiți!

Procesul jidanilor din Timișoara, cari au vrut să ucidă pe studentul Beșliu, a fost amânat pe 14 Decemvrie, din cauza lipsei martorilor citați.

— Din Brad ni-se anunță, că de curând s'au pripăsit acolo de cine știe unde două familii de evrei: un pantofar și un ovreu. Nimeni nu știe de unde vin și ce acte posedă. Dl primar este rugat să ne dea deslușiri.

Logodnă. Dșoara Mărioara Chiriciu din Șiria și dl Petru Gănciuc, șef-judecător, logodiți.

Multe felicitări!

Logodnă. Dr. Ioan Băneșiu, adv., Nădlac și dșoara Ieșica Lucaciuc, Șeitin — logodiți. Felicitările noastre!

Căsătorie. Duminecă 14 Nov. a. c. și-au serbat căsătoria în biserica gr. or. rom. din Lipova dl Nicolae Onele și dșoara Valeria Vânătu din Lipova. Nași au fost dl Const. Istrate și dna.

— În Buteni în anul acesta s'au stabilit cu acte în regulă dela Ministerul Internelor, nu mai puțin decât 15 familii de evrei din Galiția.

Sfințire de steag. Duminecă. 14 Noemvrie a avut loc în comuna Silagiu județul Timiș-Torontal, sfințirea drapeului Ligii Apărării Naționale Creștine de față fiind dnii Alex. Țieranu preș. regional, Chiroiu și Florescu din Timișoara, reprezentanți ai comunelor învecinate, între cari notăm pe N. Brancu din Drăgoești, precum și număroși săteni.

Sfințirea steagului a fost oficială de păr. Moise Aron de dl învățător Rămneanțu, a dat răspunsurile la sfânta slujbă și a cântat cântece patriotice.

După terminarea slujbei au vorbit dnii Țieranu și Chiroiu, arătând însemnătatea LANC. în viitorul cultural și economic al poporului român.

Seara a fost la școală concert și teatru pentru reușita cărora au dat tot concursul doamnelor și domnișoarele din localitate împreună cu domnișoara învățătoare, precum și ceilalți săteni cari în frunte cu președintele organizației Gh. Sărbu, merită toată laudă pentru felul cum au știut să facă o serbare fără lipsuri și cele.

Ar fi bine ca și celelalte comune românești să ia exemplu dela comuna Silagiu și să se grăbească a-și sfinți steaguri cu svastica, semn al drepturilor Românilor în țara lor. — Fl.

x Cereți statute, svastici și faceți abonamente pentru „Voința Poporului”, care astăzi este cea mai veche și cea mai răspândită publicație românească din Arad. Dați anunțuri la administrația ziarului și rugați primăriile, băncile caoperativele, să-și trimită aci publicațiunile de lipsă!

Se apropie răfuiala cea mare...

În Rusia mai multe sute de coloniști evrei au fost uciși de țărani ruși

În Iudeo-Rusia se pregătesc din nou lucruri mari. Toate veștile ce ne sosesc de acolo, ne arată că poporul rus se pregătește de o formidabilă luptă în contra jidanilor, care i-a tăruit în nenorocire în care se sbat neputințioși de aproape zece ani de zile. Credința strămoșească pângărită: biserici închise și prefăcute în magazine, episcopi și preoți împușcați, foametea și moarte de întreg cuprinsul mândrei Rusii de odinioară, — iată ce le-a adus rușilor stăpânirea lui Leiba Trotzki.

Și aceasta au înțeles-o acum rușii. Semnele au început să se arate.

Ziarul rus „Vozrojenie” publică declarațiile unui călător sosit din Rusia care afirmă următoarele:

Acum o lună a sosit din America în Rusia Sovietică un grup de 200 de evrei cu aparatele necesare pentru munca câmpului.

Ei s'au stabilit în colibe în județul Ananier din gubernia Cherson. În cursul primei nopți dela stabilirea lor acolo, țărani din satele vecine au înconjurat colibe și le-au dat foc. Toți coloniștii au fost carbonizați.

Tractoarele și plugurile evreilor au fost distruse.

O altă colonie de evrei care s'a așezat în gubernia Tavricasca din Crimeia s'au stabilit în bordece.

Țărani ruși în cursul nopții au astupat esirile bordeelor cu pământ înmormântând astfel de vii încă alte sute de coloniști evrei.

Noi trebuie să urmărim cu atențiune frământările din Rusia.

Sute de mii de evrei, vor căuta să se fugeze din fața pedepsei meritate, trecând Nistrul, în țara noastră. Și să fim la pândă.

Răfuiala cea mare se apropie.

Nici un ac dela Jidani!

Pater Olasz S. J.

Pater Olasz este un preot romano-catolic din ordinul iezuitilor, un sfetnic al episcopiei din Satu Mare.

Un om cu o inteligență scriitoare și cu o cultură vastă și bine îngrijită. Filosof, pedagog, scriitor și bun orator. Indrumător cinstit mai ales al tineretului maghiar prin scris și vorbă.

De o bucată de timp cutreeră toate centrele mari din Ardeal, unde ține conferințe cu diferite obiecte stăruiind un viu interes între toate confesiunile creștine. Vorbește despre știință și credință, despre politică, despre moravuri.

Pune frumos chestiunea minorităților în discuții și atacă față și obiectiv chestiunea jidovismului.

Zilele trecute a ținut două conferințe la Cluj. Biserica arhiplină. Aproximativ a avut 2000 auditori. Vorbind despre minoritatea maghiară și jidovească își încheie conferința cu aceste cuvinte:

„Vă este frică că vă veți prăpădi minoritate maghiară?”

Prefer să murim ca maghiari de mână „dușmanului” român-creștin, decât de mână „fratelui” ungur-jidan, căci dușmanul român creștin, când i-se va umplea inima de căință va veni la mormântul nostru, ne va pune o cruce și regretând va spune „Dumnezeu sa-l ierte”, pe când fratele ungur-jidan ne va omorî ca nație, fără să aibă regretul.

Prefer mai bine să pierim pentru triumful nației românești creștine și prin dansa, decât pentru jidovismul internațional.

Căp. Gh. Beleuță,
invalid din războiu.

Pentru automobilul de propagandă al Cercului de Studii „Voința Poporului”

A mai incurs dela:	Lei
Coțoiu, Bonțești	20
D. Călb	20
Cr. Cornelia Moga, medic Arad	100
N. N. S. M.	200
Jelecutean Teodor, dogar Măderat	50
Tomi Petru, Beba-Vechi	100
Bălan Gh.	100
R. Stanca	100
Gh. Scortariu	40
Dim. Zaslău	80

Colecta din Sub-Cetate jud. Hunedoara:

Lucacin T. Alexandru, impiegat de mișcare C. F. R.	100
Simion Petre, impiegat de mișcare C. F. R.	20
Popa Teodor, telegrafist C. F. R.	20
Eugen Lazar, conductor C. F. R.	20

Colecta din Chișineu-Criș: făcută la inițiativa dlor Gh. Olariu și P. Șerban

Gh. Olariu, funcționar	100
P. Șerban, funcționar	100
Dr. Ioan Codrean, avocat	300
R. Tisu, dir. C. F. R.	100
Gh. Ispravnic, comerciant	500
Victor Popescu, funcționar	100
Iv. Berda, funcționar	100
Sim. Mihut	100
Anuța Codrean	100
Gh. Stan	100
I. Cohan, arhitect	80
Pavel Traian, com.	200
Nic. Balta, cond. C. F. R.	80
Ilie Daul	100
Iustin Popoviciu	30
Suma anterioară	Lei 28.475

De tot: Lei 31,535

Editor-propr.: TRAIAN MAGER

Fabrica de oglinzi
TRIFU BARBES
Timișoara II Calea Dorobanților
„COLUMBIA”
execută cele mai solide oglinzi.
Adresa tel.: „Oglinda” Timișoara.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Jalea țăranului moldovean*)

Tu, martir al muncii sfinte istovit de suferințe,
Între grijile amare și îngropatele dorințe
Iarna tu te lupți cu gerul fără hrană, fără foc!
Vara cu călduri cumplite, rătăcind din loc în loc!

De arșiță și de vânturi fața ta este negrită;
Pentru-o traistă cu grăunțe munca ta este robită
De ciocoliul fără lege și de patimă ofilit,
Care e robit și dănsul de străinul ipocrit.

Toată haina ta, plugare, i-o cămașe asudată
Peste care 'n tinerețe purtai ranița 'ncărcată
Ca soldat, ca santinelă lângă steag și la hotar:
Iar acum porți în spate pe jidanul cămătar!

Te-am văzut prășind pământul pe-o moșie jidovească
Ce era sub Cuza Vodă răzășie românească,
Iar la „Baia” unde Ștefan strălucia birurilor,
Pângărea pământul țarei jidovul rătăcitor!

Mămăliga din făină ca tăciunile de neagră,
Cea mai groasă otrăvă a infernului pelagăr.
Este hrana celui care a hrănit întreaga lume,
Și 'n războaie-un șir de veacuri a purtat un falnic nume!

E o jale! o rușine! ca în țara românească
Un țăran s'ajungă slugă la o curte jidovească:
Iar țăranca să robească la o liftă de jidan,
Alăptându-i stărpitura, ea nepoata lui Ștefan!

Fruntea sus și cu mândrie voi, plugari ai României!
Infierați pe toți jidanii cu stigmalul infamiei!
Și privind în ei rușinea deșteptatelor popoare,
Ca și pirul de prin holde, să-i svârliți peste hotare.

I. POLICRONIADE

.) Care durere este a tuturor țăranilor.

TRIBUNALUL ARAD, SECȚIA I.

Pj. 25—925

În cauza Asociațiunei de turism „La Drum”, din Arad.

Deciziune:

Prin sentința No. 32 din 17 Aprilie 1926 Pribunalul Arad a acordat pers. jurid. Asociațiunei de turism „La Drum” din Arad și a fost înregistrată sub No. 95 în registrul pers. juridic de pe lângă Pribunalul Arad.

Titlul: Asociațiunea de turism „La Drum”.

Scopul: a) A face excursiuni în țară și străinătate, b) A desvolta gustul și dragostea pentru viața în aer liber și pentru frumusețile naturii, c) A se îngriji de buna primire a excursioniștilor ce vin din străinătate sau din alte părți ale țării, d) A înființa hanuri în Munții Apuseni și un oămin în Arad pentru găzduirea excursioniștilor, cari ne vizitează, e) A întemeia un cerc turistic cu menirea de a stabili și întreține legături între membrii Asociației și alte Asociații similare din țară și străinătate, f) A menaja și repara căile de excursiune din vecinătatea Aradului și în special din Munții Apuseni, g) A face cunoscute în străinătate țara, costumele, cântecele și jocurile naționale.

Sediul: Arad.

Data constituirii: 13 Aprilie 1925. Actul pe temeiul căruia s'a obținut pers. jurid. Sentința Drib. Arad No. 25 din 17 Aprilie 1926.

Numele persoanelor cari compun organele de direcțiune și administrație președinte: Ioan Piso, directorul reg. silvic Arad, membrii în direcțiune: Traian Mager profesor, Georgescu Petru locot.-col., Nicolae Petrescu inginer, Dr. Alexandru Stoinescu adv., Nestor Blaga profesor, Dr. Iuliu Vicaș, medic Dr. Dimitrie Cosma medic, Semproniu Luca lt.-col. și Dr. Cornei Luțai adv. toți de naționalitate română și cetățeni români.

Direcțiunea Asociațiunei de turism „La Drum” din Arad s'a somează ca dela primirea acestui decis în termen de 15 zile să insereze decisiul de față în „Monitorul Oficial”, „Universul” și „Voința Poporului” iar exemplarele de foaie prin o cerere să le prezinte Tribunalului Secția pers. jurid. Arad. Arad, la 9 Iulie 1926.

(ss) Dr. Sever Barbura, (ss) Țiucra,
prim-președinte. grefier.

Nr. III 15833—2—Dp.

Publicațiune de licitație

Pentru asigurarea combustibilului ce-l necesită Uzina electrică comunală a municipiului în anul 1927 se va ține o a doua licitație publică cu termen de 45 zile, la 15 Ianuarie 1927 ora 10 a. m. în Biroul licitațiilor publice al Primăriei municipiului Timișoara.

Se necesită 8000 tone lignit, 15.000 tone cărbuni de calitate de cărbunilor din valea Jiului și 8000 tone lemn de foc.

Ofertele se vor prezenta semnate, închise, sigilate și provăzute cu o garanție conform caietului de sarcini, adecă pentru ofertele de cărbuni numărare sau efecte de stat în valoare de 1.500.000 pentru ofertele de lignit în valoare de Lei 500.000 și pentru ofertele de lemn de foc în valoare de Lei 500.000.

La licitație se vor admite exclusiv producători, intermediarii fiind eschiși. Amatorii vor semnala în ofertă, că cunosc caietul de sarcini și i-se supun întru toate.

Timișoara, 16 Nov. 1926.

Primăria Timișoara.

Publicațiune

Pentru aprovizionarea Spitalului Județan, Spitalului de copii și Institutul Obstetric din Arad cu carne, pâne, lapte, coloniale și zarzavaturi, pe anul 1927, se va ține licitațiune publică cu oferte închise în ziua de 22 Decembrie 1926 ora 10 în localul Inspectoratului Sanitar Arad (Palatul Cultural).

Condițiunile stipulate în caietul de sarcini se pot vedea la susnumitul Inspectorat în fiecare zi de lucru între orele 11—12.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Art 72—83 din legea asupra contabilității publice. Inspectoratul Sanitar Arad.

No. 1279—1926.

Publicațiune

Primăria comunei Sfânta-Ana, ține licitație publică în ziua de 20 Decembrie 1926 la orele 10 a. m. în localul primăriei pentru vinderea unei cantități de 335 litri rachiu, din care 300 litri rachiu de comină, restul rachiu de prune.

La licitație se va putea concura numai cu oferte în scris, închise, sigilate și cari se vor depune la primărie până în ziua licitației orele 9 și jumătate dimpreună cu un vadiu de 500 Lei, în numerar sau efecte de valoare.

Licitația se va ține pe lângă aplicarea disp. 73—83 din Legea contabilității publice.

Sfânta-Ana, la 16 Nov. 1926.

Ardelean,
notar comunal.

Hul M.,
primar com.

ABONAMENTE

pentru

VOINȚA POPORULUI

se pot face în Arad la

1. Administrație

Str. Eminescu 17. etaj II.

2. Bibliotecă Diecezană

3. Bibliotecă Concordia

4. Bibliotecă Martin

Cereți chitanțe provăzute cu sigilul Adm.

În interesul D-Voastră cercetați
Croitoria de domni

Gheorghe Marița

Arad, strada I. Brătianu No. 13
(Vis-à-vis de poștă)

Aici se pregătesc uniforme
pt. elevi. Depozit propriu de stofe

CROITORIA PT. DAME

ELENA NEGUȘ ȘICLOVAN

A R A D

Strada Turnului (fostă Lovarda) Nr. 3
(vis-a-vis cu Cazarma pompierilor)

Publicului doritor de carte îi stă
la dispoziție o nonă și bine asortată

Biblioteca de împrumut

la „Bibliotecă Concordia” Arad,
strada Mihail Eminescu N-rul 10.

OLANDEZE ORIGINALE

tulipane și cepuri se pot că-
păta în mare asortiment la so-
cietatea comercială pe acțiuni a

AGRICULTORILOR

Arad, Boulevardul Regele Ferdinand 5
(Colț cu str. Mircea Stănescu)

Marele magazin de pielării

VICTOR BOȘNIAC

Arad, Piața Catedralei Nr. 16

Furnizează cele mai solide și ieftine
mărfuri din această branșă.

ST E
păt și sărat
osește
re săptămân
theorab

On. Palatul Cultural, pentru Biblioteca Arad